

WILSON PREDLACA VOJNO Z AVSTRIJO.

"NAJPREJ ZMAGA, POTEM PA MIR!"

Predsednik priporočil kongresu, da naj takoj napove vojno Avstriji, vazalki Nemčije. Miru ne bo, dokler nemško ljudstvo ne dobi vlaže, kateri bo zaupal svet in dokler ne bodo poplačane vse krivice. Amerika se ne bo vtikal v zadeve avstrijskih narodov, toda noben narod ne sme biti oropan svojih pravic. Vojna resolucija v petek.

Washington, 4. dec. — Predsednik Wilson je danes prečital svojo poslanico kongresnikom in senatorjem, v kateri priporoča kongresu, da takoj napove vojno Avstro-Ogrski, vazalki Nemčije. Bolgarska in Turčija sta tudi orodje kajerja, ali ker so ne delata napotje Združenim državam v boju proti pruski svetovalci, niso zlasti potrebni napoved vojne temu dveh mirevnicam.

Wilson je dejal: "Velika ovira za naši poti je, da smo v vojni z Nemčijo, ne pa z njenimi zaveznicami, zato priporočam, da kongres takoj progredi vojno stanje med Združenimi državami in Avstrijo. Avstrija danes ni samosvoj gospodar, temveč vazalka nemške vlade. Avstro-oogrski vlad je nedaleko po svoji iniciativi, niti po želji svojih narodov, temveč je orodje tuge države."

Predsednik je obenem odločeno povedal, da miru ne bo prej, dokler ne bo Nemčija premagana.

"Mir more priti le tedaj, kadar ga ponudi nemško ljudstvo potom viade, kateri bo svet zaupal, kadar Nemčija poplača škodo, ki so jo naredili sedanji njeni vladarji in kadar Nemci ostavijo teritorij, ki so ga osvojili z oboroženo silo."

... Bodimo na jasnen! Naša sedanja naloga je zmagati in nobena stvar nas ne bo odvrnila od tega. Vse naše sile, kar jih imamo, bodisi možje, denar ali material, bomo zastavili v dosegu zmage. Tisti, ki hočejo mir prej, preden je dovršena naša naloga, naj nesejo svoje nasvete drugam."

za vselej monarhističnih nadljudi, ki imajo moč, da lahko vržejo v nesrečo vse človeštvo. Tak je položaj zadnjih treh let, poln viharjev in za človeštvo pretresljivih dogodkov.

V tem času, polnem negotovosti, smo se slovenski fantje zbrali v tej šoli, gnani od srepenja po izobrazbi in omiku. Ker se zavetamo, kolike važnosti je izobrazba za vsakega posameznika, smo se zavezali ostati v šoli, dokler nam bodo dopuščale razmene. Vemo, da nam ne bo mogoče ustrajati toliko časa, da bi bili sposobni služiti človeštvu samo s persionim znanjem. Kljub temu se zavetamo, da je izobrazba neprečnije vrednosti za vsakogar, tudi najbolj navadnega delavca. V slučaju, da kdo izmed nas ne bo mogoč, da ostati tu dalje kot eno leto, je vseeno izobrazba, ki se pridobi v enemu letu, že velike vrednosti za človeka. Seveda nihče izmed nas ne misli ostati tukaj tako kratek čas, temveč nasprotuno eni manj drugi dajti časa, nikakor pa ne manj kot par let. Da si proletarci ne moremo privočiti izobrazbe, kakor bi bilo potrebno, je vzrok pomanjkanju sredstev, ki nas silijo, da puščamo vse moči v delu za obstanek; za izobrazbo nam največkrat primanjkuje časa in sredstev. Družabni red, ki ovira tisoče po izobrazbi željnih ljudi, je krivičen in ni vreden drugega, kot da se strmolgav.

Ne želim izobrazbe samo sebi, pač pa je naš namen pomagati tudi drugim slovenskim mladenicem, ki hrepene po višji izobrazbi in bježeli stopiti v naš krog. Pomači jim bomo kar največ mogoče, ako žele ustopti v tukajšnjo šolo. Zavedajoči se važnosti tega dela, smo tukajšnji slovenski dijaki ob začetku šolskega leta ustanovili "Slovensko, književno društvo", po angleško "Slovenian Literary Society".

Naj namen je utrditi britansko vez za časa našega šolanja in to vez nadaljevati tudi potem, ko bomo zopet zunaj šoli, delovali med narodom in obenem pomagali tistim dijakom, ki bodo prišli v bodočnosti v šole v enemu ali drugemu kraju Združenih držav. Naše geslo je, skupno in vzajemno delovanje za naš slovenski narod in vse človeštvo. Pomagali bomo drug drugemu na potu izobrazbe in se navdusuvali za učenje. Z vsemi našimi močmi bomo delovali v tem smislu. Naše društvo je takoj ob ustanovitvi soglasno izreklo, da se strinja z znano izjavo v Chicagi "Slovenec v Ameriki," izdanji 29. junija 1917. Nadaljni soglasni sklep je bil da se pridružimo organizaciji "Slovenskega republičanskega združenja." Pripravljeni smo delovati in žrtvovati po svojih najboljših močeh za to idejo.

Slovenec v Združenih državah kličemo: Ustanite in povejte vaše zahteve tako glasno, da bo vas slišal vse svet in razumel naše zahteve. Povejmo jim, da smo Slovenec narod, ki žele združenja z ostalimi jugoslovanskimi narodi v svobodni, demokratični in federalni republike, brez monarhičnih okrasov in avtokracije. Američki Slovenci ljubimo svoj narod in mu želimo boljše bodočnosti, ki mu je zasigurana le na podlagi, ki jo je izreklo S. R. Z. Spoštujmo Združene države, ki so se do sedaj že vedno borile zase in druge narode. Združene države ne segajo po meču, da bi koga zatirale, pač pa so še po vsaki vojni nujno dokazale, da se bore za svobojo, ne za tiranstvo.

Tudi Slovenci se hočemo po vsej Združenih držav otresti tiranskega monarhizma, bodisi v eni ali drugi obliki.

13 kolonij, šibke kakev so bile, se je pred stopetdesetimi leti otrelo despotičnega monarhizma in se niso bale nastopiti pod vladanjem brez monarhističnega varstva. To se je zgodilo v času, ko je malone v Evropi senčila v njiju monarhističnih žezel in ko se je njen prebivalstvo valjalo v steki pokorščini pred kronutimi tirani. Svobodo ljubečim kolonijam je pretela nevarnost, da jih evropski tirani pogazijo, toda kljub vsem tem dejstvom se niso bale povedati vsemu svetu, da so postale svoboden in samostojni narod.

Tudi mi Slovenci hočemo po vsej Združenih kolonij takošno judsko vlado v republikanski formi. V času ko se vse svet otresi monarhov, ko ves svet kliče po svobodi in demokraciji, naj mi Ju-

goslavija v naš čas v borbi za zastavo monarhistične institucije? Ne, nikdar ne! To bo bilo izdajalstvo napram demokraciji. Združenih držav, napram demokraciji Francije in napram ruske dogodkov.

Cem nam je potreben jugoslovanski monarhizem? Zakaj ga nriporočajo in te celo nekateri Slovenci? Ali se to sploh strinja s principi Združenih držav, ki so se izjavile, da se bore za svobodo malih narodov? Slovenci moramo to priliko izrabiti za doseg svobode, ne pa kot nekateri žele, za doseg mogočne jugoslovanske monarhije. Nočemo monarhov, mi hočemo vladu v obliki jugoslovanske federativne republike.

Peter Karagjorgevič naj se raje izreče, da je v trenutku, ko se bodo jugoslovanski narodi zedili, s svojo dinastijo vred prostovoljno odpove prestolu v prid republike in potem bomo gledali nanj s spoštovanjem, kot gleda stomijski ameriški narod s spoštovanjem na svojega osvoboditelja George Washingtona, ki je osvobil šibki ameriški narod od pošasti monarhizma. Po uspešni revoluciji je zadobil moč in prijeti so mi prigovarjali, naj se proglaši za kralja osvobojenih kolonij. Toda on je vsa ta prigovaranja zavrgel in ko je bil narejen sklep neodvisnosti, je šel mož na svojo farmo in čez šest let ga je ameriški narod poklical za svojega prvega predsednika. Izvoljen je bil zopet za drugi termin in ko so ga hoteli v tretji za predsednika, je izjavil, da dva termina zadostujeta in naj imajo še drugi priliko izvrševati vladne posle, ne samo eden. Po vzgledu Washingtona je ostala tradicija, da ni še noben predsednik hotel kandidirati za tretji termin.

Kanagjorgevič bomo spoštovali, ako se prostovoljno odrečemo prestolu, kajti s tem bodo dokazali, da so resnični prijatelji demokracije.

Vsakdo, kdor deluje direktno ali indirektno za monarhijo, ne more biti pravi prijatelj demokracije in ne more imeti čiste ljubezni za svoj slovenski rod.

Tistem, ki nevedoma podpirajo krško deklaracijo, je odpustljivo, ker niso imeli dovolj prilike, spoznati pravih razmer. Ampak tisti, ki jo propagirajo vedomo in so poleg tega dovolj izobraženi, da se zavedajo svojega dela, jih vprašamo, kaj nameravajo s slovenskim narodom? Priporočamo jim, da se izjavijo za pravo demokracijo in delujejo v tem smislu, dokler ni prepozno. Prišel bo čas, ko vas bo narod preziral vsled vaše sedanje takte in javno zavrgel vaše delovanje. To bo pustilo na vas slab spomin. Vedite, da bo v zgodovini Slovenije tudi poglavje o ameriških Slovencih in njihovem delovanju. Tisti, ki pridejo za nami, bodo presojali naša dela in odsodili, kar je bilo slabega. In hornarhij ne bo nihče slavil v bodočnosti. To vemo lahko že danes.

Pridružimo se vsi organizaciji S. R. Z. in gmotno ter duševno podprtih organizacijam to delovanje, ki naj bo naša in vaša borba.

Tem potom naznamjam, da lahko postane član našega "Slovenskega književnega društva" vsak do, ki se strinja z namenom tega društva. Posebno si želimo za člane Slovencev, ki so se več ali manj izobraževali v višjih šolah na Slovenskem in v Ameriki. Nadalje priporočamo pristop tistem, ki milajo v bližnji bodočnosti pojaviti v višje šole. Za vsa nadaljnja posnajila gledate našega društva se obrnite na naslov tajnika, ki ga dobite pod tem dopisom.

Tisti, ki žele pričeti s šolanjem prihodnje leto, (pouk se prične 1. septembra vsakega leta) naj se intakto priglašijo našemu tajniku za pojasnila. Plišajo naj le tisti, kar se šole tiče, ki imajo resne namene pričeti s poukom. Kar se učenja tiče, vam kličemo, ne bojte se ničesar, da bi ne bili uspešni, samo tako imate veselje do učenja. Tudi mi smo prišli iz rudnikov in tovarn. Nekateri izmed nas nismo prinesli tu druge izobrazbe kot to, kar smo jo dobili v storkrajih dvozrednicah. K jub temu se z veseljem učimo in se dobro pošutimo. Nič nam ne greni življenje kot to, kadar primemo časnike v roke in vidimo, da miljone fantov in moč trpi že etoto leto pod mrtvim nebom v mrazu, vrečini, molkotri in v vedeni smrtni.

Društvo S. N. P. J. Ne pozabi te na sedem novih naravnikov. 26 dni je še do Novega leta.

RAD BI IZVEDEL

nevarnosti, poleg njih pa trpi še toliko civilnega ljudstva, med tem tudi slovenski narod. Samo misel, da mora biti kmalu konec vsake trani, nam daje pogum.

Kakor omenjeno, mi želimo, da se še več slovenskih fantov priglaša za šolo, je v tukajšnji šoli. Čim več nas bo, tem ložje bo naše delovanje. Glavno je veselje do učenja in dober značaj. Starost ne pride toliko v poštev, vendar prej ko se človek prične učiti, ložje se uči. Letos nas je veliko pisalo po potrebnih pojasnila glede tukajšnje šole, toda sem nas je prišlo le par, ker smo bili vse v nekakem dvo- mu.

Sedaj se pa čudimo, kako je mogoče na tak priprost način, ki je pristopen vsakemu, lahko doseči izobrazbo.

Zelo bi potrebovali par slovenskih slovnici, katerih sedaj ne moremo dobiti pri knjigotribcih. Valedi tega prosimo rojake, ako jih je mogoče, da nam jih odstopijo. Dobili bi radi vsaj dve. Pripravljeni smo knjige primerno odiskovati, ali pa nam jih posodite, ako jih ne morete odstopiti. Prosimo, da upoštevate to našo prošnjo.

Z "Slovensko književno društvo."

Andrew Furlan, pred., Karl H. Poglodič, tajnik, Dubuque College, 550, Delhi St. Dubuque, Iowa.

LISTNICA UREDNIŠTVA

J. K. De Pug, Ill. — Vaš dopis priobčimo prihodnji teden. Danes ni bilo prostora. To velja tudi drugim dopismnikom.

USPEHI RUDARSKE ORGANIZACIJE V DRŽAVI TENNESSEE.

Jellico, Tenn. — Zopet je velika rudniška družba, ki zastopa Woldridgovo interes v vzhodnem Tennessee, podpisala pogodbo z rudniško organizacijo A. W. W. of A. Pogodba prizna organizacijo, osemurni delavnik in unikato mezdno lestvico.

Na konferenci so zastopali rudarje predsednik Bittner, mednarodni organizatorji Edmunda Jones in Turblazer in rudarji Johnson, Bell, Hammonds in Ellis.

Pogodba je velik moralen uspeh za rudarje. V splošnem pričakujejo, da tudi drugi družbe v vzhodnem Kentucky in Tennessee priznajo zahteve organiziranih rudarjev.

V okolici Tracy Cityja so rudarji tudi že vse v organizaciji. Odbor 19. rudarskega okraja je rudniškim kompanijam v tem okraju poslal povabilo za skupno konferenco, na kateri urede vse zadeve. Premogovni operatorji če niso odgovorili na povabilo in rudarji so vsele tega prezira silno razburjeni.

V LETALNEM ZBORU POTREBUJEJO IZUČENNE DELAVCE.

Washington, D. C. — Mornariški našorni oficirji so bili obvezeni, da pridno nabirajo 8,000 mož za mornariški letalski zbor v starosti od 21 do 35 leta. V tem zboru potrebujejo razne rokodelce — tesarje, kotlarje, kovače, strojnikite itd.

LOVEC SMETNO PONESREČIL.

Des Moines, Iowa. — L. White je bil na lov blizu Swana. Ponesrečil se mu je sprožila puška in streli ga je ubil na mestu.

Tem potom naznamjam, da lahko postane član našega "Slovenskega književnega društva" vsak do, ki se strinja z namenom tega društva. Posebno si želimo za člane Slovencev, ki so se več ali manj izobraževali v višjih šolah na Slovenskem in v Ameriki. Nadalje priporočamo pristop tistem, ki milajo v bližnji bodočnosti pojaviti v višje šole. Za vsa nadaljnja posnajila gledate našega društva se obrnite na naslov tajnika, ki ga dobite pod tem dopisom.

Tisti, ki žele pričeti s šolanjem prihodnje leto, (pouk se prične 1. septembra vsakega leta) naj se intakto priglašijo našemu tajniku za pojasnila. Plišajo naj le tisti, kar se šole tiče, ki imajo resne namene pričeti s poukom. Kar se učenja tiče, vam kličemo, ne bojte se ničesar, da bi ne bili uspešni, samo tako imate veselje do učenja. Tudi mi smo prišli iz rudnikov in tovarn. Nekateri izmed nas nismo prinesli tu druge izobrazbe kot to, kar smo jo dobili v storkrajih dvozrednicah. K jub temu se z veseljem učimo in se dobro pošutimo. Nič nam ne greni življenje kot to, kadar primemo časnike v roke in vidimo, da miljone fantov in moč trpi že etoto leto pod mrtvim nebom v mrazu, vrečini, molkotri in v vedeni smrtni.

Ilijudno vabimo vse sosednja društva iz Chicago, So. Chicago, West Pullman-a, Gary, Ind., kakov tudi posmesne rojake in rojakinje, da se poštevajo vredne in se dobro morejo k boljšemu uspehu.

Za suha grla se bomo ravnali po starci navadi, ter dobrim prigrizkom in izvrstno godbo bodo skrbeli veseljeni.

ODBOR.

VABILO NA PREPUSTNO VESELICO

katero priredi

društvo E. sv. 100, S. S. P. Z. v Pullman-u, Illinois

v petek dne 31 decembra

v g. John Stanick dvorani, 205-7 E. 115. cesta,

KENSINGTON, ILL.

PRIČETEK OB 4 URI POPOLNE.

Vstopina za posameznike 25c, dame v spremstvu prsto vstopnine. Korporativna društva vstopina prsto.

ODOBOR.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila
1904.

Podpora Jidnej!

Indoor, 17. junija 1907
v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2057-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODDEK:

Predsednik: John Vogrid, box 206, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovit, R. F. D. 4, box 56, Girard, Kan.
II. Podpredsednik: Josip Kuhelj, 9409 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Malek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

HADORNINI ODDEK:

Jože Ambrožič, 251 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Ahay Ave., Rocksprings, Wyo.

POTOBNI ODDEK:

Anton Hrast, 811 — 95th Ave., New Duluth, Minn.
Božidar Hadžić, box 428, Smithton, Pa.
Rudolf Pistorček, 456 box, Bridgewater, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 2, Wilcox, Pa.
M. Petrovich, 1421 Hale Ave., Collinwood, O.

UREDNIK "PROSVETA":

Jože Ambrožič, 251, Canonsburg, Pa.
KADEVE PREPIHLJIVE VSEBINE, ki sta jih redili prva in druga instance, se podlijejo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOČEVE GLEDNE GENERALNEGA POSLOVANJA se podlijejo na naslov:

JOŽE AMBROŽIČ, box 251, Canonsburg, Pa.

KADEVE PREPIHLJIVE VSEBINE, ki sta jih redili prva in druga instance, se podlijejo na naslov:

ANTON HRAST, 811 — 95th Ave., W. New Duluth, Minn.

VSI DOPISI, rasprave, č

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$8 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4638.

GOSPODARSKI

Datum v oklepaju n. pr. (November 30-17) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevnem poteka naročnina. Ponovite jo pravocasno, da se vam ne ustavi list.

Številka sedem.

Slovenska narodna podpora jednota šteje 325 aktivnih, obstoječih društev. December je zadnji mesec v letu. Do Novega leta je še 26 dni. Sedem novih naročnikov od vsakega društva pomeni čez dvatisoč naročnikov več za "Prosveto" ob koncu leta 1917, ako društva izvrše to delo še ta mesec. 26 dni je še časa. Ali so društva pripravljena? Katero bo prvo? Ne pozabite na številko sedem!

Italijanska pogodba.

Ruski bolševiki so izvršili eno dobro delo. Objavili so tajno pogodbo, ki je bila sklenjena med Italijo in Anglijo, Francijo in bivšo caristično Rusijo. Vprašanje, dali je pogodba avtentična, je povsem izključeno. Rusija je namignila zaveznikom takoj po prvi revoluciji, ko je padel car, da se ne strinja z gotovimi pogodbami, iz katerih veje osvojevalni duh in zahtevala je, da se te pogodbe revidirajo na temelju principa: nobenih aneksij in nobenih odškodnin, vsi narodi naj sami odločujejo o svoji usodi.

Ves svet je lahko vedel, če je le hotel vedeti, da oficialna Italija ni šla v vojno iz golih simpatij do entente, temveč edino z namenom, da se polasti dežel, kjer so naseljeni ne samo Italijani marveč tudi Slovenci in Hrvatje, in sicer pokrajini, kjer so zadnji v veliki večini. Pravzaprav je to že stara povest, ki je ni vredno ponavljati.

Fakt je, da je bila sklenjena kupčica. To je bilo predveč kot dvemi leti, ko še ni bilo revolucije na Ruskem in ko je bila Amerika še neutralna. Takrat še ni bilo govora o demokraciji in samoodločevanju narodov; vedeli smo, kaj hoče Nemčija, ali cilji zaveznikov so bili še v temi.

V Washingtonu pravijo, da niso znali za to pogodbo; to pomeni, da ameriška vlada ni bila officijelno obveščena, česa išče Italija. Pogodba je danes v javnosti in italijanska, francoska niti angleska vlada do danes še ni rekla, da ni tako, kakor je zapisano v pogodbi.

Wilson je že parkrat izjavil, da noben narod ne sme živeti pod vlado, katere ne mara. To je vojni cilj Amerike. Prisilnih aneksij ne sme biti. Kako se pa ta lepi princip vjem z italijansko pogodbo? Ako ostane Amerika zvesta temu principu, tedaj ne more podpirati omenjene pogodbe.

Kaj je z Rusijo?

Na Ruskm se gode čudne reči. Mesec dni se že mešajo nenavadni in nepričakovani dogodki. Radikalni bolševiki so se utrdili v dobrem delu republike in svojo oblast oprijelo na gotov del armade. Ena prvih točk v programu bolševikov je mir in zdaj se faktično pogajajo za premirje, aka nas ne varajo vsa brzjavna poročila.

Rusija ima pogodbo z zavezniški, ki jo veže, da skupno z njimi sklepa mir. Bolševiki se pa ne zmenijo za pogodbe in za marsikaj drugega tudi ne. Zavezniški diplomati radi tega obsojajo Rusijo in pravijo, da je izgubljena; očitajo ji, da postaja sovražnica entente in prijateljica Nemčije.

Toda premirje še ni mir in nam se dozdeva, da preteče še nekaj časa, preden bodo na ruskem bojišču prazni vti zakopi. Kaj je s prijateljstvom med bolševiki in kajzerjevo vlado? Brzjavke govore, da smatra Trockij kajzerjev odgovor za premirje za bojazen pred rusko demokracijo; z druge strani govori nemški general Ludendorff, da mirovna manifestacija bolševikov še ni mirovna ponudba, ker ni njihovi vladi prav nič zaupati. Koliko zaupajo Nemci sedanji Rusiji, je videti tudi iz tega, da so ruskim mirovnim poslancem zavezali oči, ko so jih vodili čez stende zakope in da so določili kraj pogajanja na svojem šlo vču.

ca ono, ta znamenja dokazujojo, da je med kajzerjem vala in dolgi toliko zaupanja in "prijateljstva", kakor med kulisami! In končno naglaša sovjet, da Rusija hoče po končanem a; in splošen mir na podlagi principa, da redi se je razvila tijije o svoji usodi.

Po končanem a; in splošen mir na podlagi principa, da redi se je razvila tijije o svoji usodi.

Medtem so bile volitve za ustavodajno skupščino, ki prične z zborovanjem še ta mesec. Sklepi skupščine bodo izraz ljudske volje — izraz večine — ki obveljajo za vso republiko. Bivša provizorična vlada izjavlja v manifestu, da se pokori sklepom skupščine.

Kaj je torej z Rusijo? Kam vodi njena revolucija in kam politika bolševikov? Ali je njihovo gibanje za mir nesreča za demokratične države ali prinaša smrt pruski avtokraciji? Ali je ruski proletarijat tisti faktor, ki prinese splošni mir vsemu svetu in potem socialni prevarat v Evropi, ki pomete z imperijalizmom in kapitalizmom, ali si mlada ruska demokracija zadrgne vrat s sramotno mirovno pogodbo, katero je v stanu diktirati kajzer, če se Rusi spozbijo in privole v separatni mir?

Kdo ve! — Bodimo potrežljivi in čakajmo. Obenem zaupajmo večini ruskega proletarijata.

Za jugoslovansko republiko.

Chicago, Ill. — Že velikokrat se je razpravljalo in tudi pojasnjalo, da je pravilna rešitev balkanskega vprašanja najvažnejša garancija za sigurni mir v Evropi. Velikokrat je že bilo pojasnjeno v časopisih, kjer tudi na raznih shodih in predavanjih, da je bilo balkansko vprašanje edini vzrok sedanje najkrvavejše vojne. Kajti Nemčija je hotela pomoč Avstriji podprtjati Balkan politično in gospodarsko. Nemčija je vedno netila razporo in preprič med raznimi balkanski mi državami in narodi. Ona je zavetila preprič med Srbijo in Bolgarijo, da se je po prvi balkanski vojni vnela ona bratomorna vojna. Ona je tudi sedaj razvijila Srbijo in Bolgarijo.

In kakšna naj bi bila pravilna rešitev balkanskega vprašanja, je bilo tudi že velikokrat pojasnjeno v časopisih, in sicer federacijo vseh balkanskih narodov ali pravilnejše vse Jugoslovjanov. Ako se ustanovi na Balkanu država, v kateri bi bili združeni vsi Jugoslovani, država, v kateri bi imeli vsi narodi enake pravice in enako svobodo, je rešeno balkansko vprašanje.

Ze pred sedanjem vojno se je veliko delovalo, seveda tajno, za združitev Jugoslovjanov. Ob pričetku vojne je ta ideja nastopila javno in sicer pod okriljem srbske vlade. V Londonu se je ustanovil "Jugoslovanski odbor", kateremu je bila takoreč poverjana naloga, da deluje za združitev vseh Jugoslovjanov v "Veliki Srbiji". Toda pri tem delovanju so takoj ob pričetku izključili Bolgare, ki so istotako Jugoslovani. Izključili so jih radi tega, ker so nastopili v tej vojni z orožjem v roki proti Srbov. Na svojem programu so imeli Srbe, Hrvate in Slovence. Nerazumljivo je, zakaj so izključili samo Bolgare in ne tudi Slovence in Hrvate in one Srbe, ki prebivajo v avstro-ogrski monarhiji. Ti so tudi nastopili z orožjem v roki proti Srbov. Sicer so to "pojasnili", da so bili slednji primorani. Bolgari so bili tudi primorani in jagnjo je kot bell dan, da niso šli prostovoljno v boj.

Jugoslovanski odbor je začel s svojim delovanjem tudi v Ameriki. Ustanovila se je "Slovenska liga". V začetku je bilo zanje veliko navdušenja, toda njen obstanek je bil zelo kratak. Kakor se je hitro ustanovila, tako je tudi hitro preminala. In zakaj? Edino iz tega vzroka, ker njeni ustavnitelji niso izdali nobenega natančnega programa, oziroma obljub, da bodo bodoče države, v kateri bi bili "vsi" Jugoslovani združeni. Rekli so samo: Slovenci, Hrvati in Srbi morajo biti združeni v eni državi. V kakšni je pa viselo v zraku.

Akoravno "Jugoslovanski odbor" ni hotel izdati, kakšna naj bo oblika bodoče države, v kateri naj bi bili Srbi, Hrvati in Slovenci, se je vendar dobro vedelo, da je ta država "Velika Srbija". Ker so pa Jugoslovani, v prvi vrsti mi Slovenci in Hrvatje, še siti raznih kraljev in cesarjev, se je radi tega porodila druga ideja za združitev vseh Jugoslovjanov, in sicer zagovarjali ono točko krfske deklaracije, kjer se glasi, da brez kraljeve sankcije je neveljavna vsak ukrep skupščine. Izjavili so, da ni narod zadovoljen s kraljem, da ga lahko odstavi in izpremeni obliko države, da napravi iz monarhije republiko. In ravno ta izjava je tako bedastoča, kakor što more napraviti edino oni, ki nima nobenega smisla in upogleda v politiko. Da, lahko se odstavi kralja in ustanovi republiko iz monarhije in toda ne brez krvoprečnosti in revolucije.

Ako se deluje za popolnomu novo državo, katere oblika naj bo republika, ali je sploh pametno,

solutija, ka je konfederacija vseh balkanskih narodov edina in pravile rešitev balkanskega vprašanja.

In s to idejo so prišli tudi sedaj Slovenci na dan in ustanovilo se je Republičansko združenje.

V ta namen se je vršila konferenca v Chicago, na kateri se je konstituiral začasnji odbor. Izdel se je natančni program in vsem Slovencem je popolnoma jasno, kakšen je namen Slovenskega republičanskega združenja, namreč delovanja na to, da se združijo VSI Jugoslovani v federativni republiki, kjer bo imel vsek narod enake pravice in svoboščine.

Za to idejo so se Slovenci takoj zavzeli, akoravno ne s takim navdušenjem, kot se se za "Slovensko ligo". Da se Slovenci zavzemajo za to idejo, se spoznajo iz tega, ker so se skoro vse slovenske podporne, politične in druge kulturne organizacije pridružile S. R. Z. Pridružili so se tudi vse velenje slovenski listi, ki izhajajo v Ameriki, tež novi organizaciji. Zavzeli so se tudi Hrvati in upati je, da se pridružijo temu delovanju vsi.

Sedaj je naloga Slovencev, da podpirajo gmotno in duševno to delovanje. V nekaterih krajih se je začelo že intenzivno delovanje in vsa čast onim osebam, ki so na telu tega delovanja in gibanja.

Dolžnost je omilj slovenskih listov, ki so se pridružili temu gibanju, da pojasnjujejo in jih poučujejo, da pri delovanju za S. R. Z. ne sme biti nobenega strankarstva in da se ne ozira na nobeno versko prepričanje. Vsak slovenski list, ki je dobrodošel. In posebno pri S. R. Z., kjer se deluje za bodočnost Slovencev, naj bi se na to oziral. Vsak Slovenec, kateremu je mar dobrobit slovenskega naroda, bi moral delovati za uresničenje te ideje. In naloga časopisov je, ki so za to gibanje, da to ljudem pojasnjujejo in jih poučujejo, da pri delovanju za S. R. Z. ne sme biti nobenega strankarstva in da se ne ozira na nobeno versko prepričanje. Kajti v nasprotju sličaju se zopet prične starci prepričani, da so tudi velike kompanije in drugi pekovski mojstri značili ceno za kruh.

Pri delovanju za S. R. Z. moramo opuščati vse take napade in raje vzpodujemo vse za to gibanje. Le z združenimi močmi bomo kaj dosegli in ako se bomo vsi Slovenci brez razlike strank ali verskega prepričanja združili v tem delovanju, je naš cilj zagotoviti, da ne v doglednem času, pa pozneje. Zagotovljen pa je. Kajti ni tako velike zapreke, da bi je mogli premostiti, ako se vsi združimo. Le sile nam je potrebno in s to dosežemo vse.

Radi tega pozivljem vse Slovence, katerim je mar slovenski narod in njegova bodočnost, da se združijo in da delujejo za S. R. Z. Opustimo pri delovanju vse osebnosti, strankarstvo in versko prepričanje na strani. Podpirajmo gmotno in duševno začasni eksekutivni odbor pri njegovem delu. Pozivljam Slovence, ki so zmožni predavati v smislu programa, katerega je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čističi dobrek naj bo za S. R. Z. V vsaki velenje slovenski naselbin naj se vsi Slovenci združijo in naj priredejo vse slike deklaracije, kjer je izdal odbor S. R. Z., po raznih slovenskih naselbinah, da prirejajo shode. In ravno tako je tudi s prireditvami raznih veselij, katerih čisti

VESTI Z BOJIŠČA.

(Nadaljevanje s prve strani)

Sovražnik je bil včeraj aktivnen ob izlivu Piave v Jadransko morje. Poleg vzajemnega bombardiranja so bili tudi ljudi spopadi med patruljami. Angleški monitorji, ki leže v beneškem zalivu, inač nemške in avstrijske pozicije pod neprestanim ognjem.

Berlin (via London) 4. dec. — Vojni stan poroča, da ni z italijanske fronte nič novega.

Angleži ujeli 26.869 mož v novembру.

London, 4. dec. — Po uradnem poročilu so Angleži ujeli meseca novembra na vseh frontah 26.869 sovražnikov in vplenili 221 topov. 11.551 mož in 138 topov je bilo ujetih na zapadni fronti, 10.454 mož in 80 topov v Palestini in 4405 mož ter trije topovi v vzhodni Afriki.

Kajzer bi rad izsilil odločilno bitko.

Washington, 4. dec. — Vojni tajnik Baker pravi v svojem težkem pregledu čez vojno situacijo, da hoče kajzer na vsak način izsiliti odločilno bitko in končati vojno čim prej mogoče. To je nameraval s svojim napadom v Italijo in ravno to je motiv ujave obupne prototivnosti na zahodni fronti. V Italiji se je naknadno ponesrečila in ravno tako bo na Francoskem.

Baker meni, da je položaj povsem ugoden za zavezniike.

Konferenca je prinesla slogo zaveznikov.

Pariz, 4. dec. — E. M. House, načelnik ameriške delegacije, ki se je udeležila zavezniške konference, je dejal danes v intervju, da konferenca jamči zavezniškom veliko bodočnost. Po njegovem prepričanju so se zavezniški sedili v vseh stvarih, ki so potrebne za doseglo zmago.

Zavezniške vlade objavijo v temem poročilu o rezultati konferenca.

Nemčija ni za splošno premirje.

Amsterdam, 4. des. — "Nepe Freit Press" na Dunaju priča intervju generala Ludendorfffa, glavnega upravitelja nemške armade, ki je rekel, da je Nemčija pri volji skleniti premirje z Rusijo, ako dobti garancije, da ga bodo Rusi držali, toda za splošno premirje ni upanja. V slučaju splošnega premirja — pravi Ludendorff — bi morale submarine prenehati z operacijami in to priložnost bi izrabili zavezniški z varno dobovo potrebiščin, medtem ko ne bi centralne države morebiti dobiti ničesar. Ako končno pride do splošnega premirja, bi moralo biti zelo kratko.

Ludendorff je tudi omenil, da Nemčija ne more dosti zaupati v mirovne manifestacije ruskih bolševikov, ker nimajo vlade, na katere bi se mogli Nemci zanest.

Moštvo submarinke se je uprlo in podalo Američanom.

Newport, R. I., 4. dec. — S francoskega pristanišča je prisia vest, da je ameriška bojna ladja privela tamkaj nemško submarinko z moštvom vred. Submarinka, ki je bila oborožena z dvema dvopalčnima topoma in več topedi, je križala tri mesece, kar je bilo moštvu preveč in se je uprlo. Vsi častniki na potapljalni so bili pobiti in pomorščaki so dvignili belo zastavo. Angleška ladja, ki je opazila submarinko, jo je ignorirala, ker so mislili, da je bela zastava le pretveza. Kmalu potem je prisa mimo ameriška bojna ladja in ta se je približala. Nemški pomorščki so dvignili roke in kazali mrtve častnike, ki so ležali na krovu. Američani so jih vzel na ladjo in priklenili subma-

rinko.

SOPROG UBIL SVOJO ŽENO SEKIRO.

Chicago, Ill. — Louis Boushkin je vprito svojih osmih otrok s sekiro ubil svojo ženo Saro.

Sosedje izjavljajo, da je bil v tisti večer prepričan, da je končno obrnila na neko židovsko družbo, da ji pomaga ukrotiti moža s potnočno sodnijo. Ko je mož izvedel za stvar, je šel po sekiro v državljico in ubil ženo vprito otrok. Po izvršenem zločinu je zbežal, ali kmalu so ga prijeli.

Homatije v Rusiji.

(Nadaljevanje s prve strani)

z vsemi russkimi sloji. Zastopniki Združenih držav so zdaj poučeni, da noben vplivni del russkega naroda ne izbere takojšnjega separatega miru ali separatnega premirja, da toda dvoma ni, da ima Rusija prav, če se z ozirom na sedanji položaj prične baviti z vprašanjem splošnega miru.

Radi tega ni nobenega vzroka, zakaj ne bi bili zavezniški v prijateljskih razmerah z Rusijo ali z katerikoli vplivnim delom russkega naroda.

Washington, 4. dec. — Vladni uradniki se čudijo, kako je mogel polkovnik Judson izjaviti v Rusiji v imenu ameriške vlade, da "ima Rusija prav, če se z ozirom na sedanji položaj prične baviti z vprašanjem splošnega miru". To je toliko, kakor da je Judson priznal vladu bolševikov. Omenjeno izjava je Judson naslovil na Krilenko, bolševiškega poveljnega armade, ki je obenem vojni komisar v bolševiškem kabinetu.

Judson je po poklicu inženir priznanih zmožnosti in mož krepkega značaja in samostojnega mišljenja.

Pogajanje za premirje.

Berlin (via London), 4. dec. — Tukaj je obelodanljivo sledede uradno poročilo: Več divizij na russki fronti je sklenilo med seboj krajevno premirje. Vsa russka armada od Pripteta do Lipe je ustavila bojevanje in mnoga višjih poveljnikov je zadovoljnih s premirjem. Pogajanja se nadaljujejo. Russka deputacija je pričela v glavnem mestu bavarškega princa Leopolda z namenom, da izposluje splošno premirje. Druga russka deputacija je včeraj prekorčila našo bojno fronto v svrhu, da se dogovori z zastopniki naših armad za premirje na vsi russki fronti.

Iz Dunaja je prišlo sledede poročilo: V zadnjih par dneh je bilo sklenjeno premirje med divizijami in zbori v več okoliših russkih front. V okolišu Pripteta je russka armada dosegla oficijelno premirje s poveljništvom nemške armade.

Amsterdam, 4. dec. — Iz Sofije poročajo, da je sklenila bolgarska vlada pogajati se z Rusijo za premirje. Vlada sovjeta v Petrogradu je že obveščena o tem koraku Bolgarske. Tako je izjavil včeraj ministriški predsednik Radostlavov v bolgarski zbornici.

Iz Carigrada ni nobenih vesti o stališču Turčije napram premirju.

Petrogradski šuper arstiran.

Stockholm, 4. nov. — Bolševiki so zaprli v ječu župana v Petrogradu in razpustili občinski svet. Lenin je ustavil časopise, ki so prinesli manifest ministrov prejšnje provizorične vlade, pozivajoče ljudstvo, da se ne zmeni za našredbo bolševikov.

Russki generalni štab se je podal bolševikom.

Petrograd, 4. dec. — Bolševiški poveljnik Krilenko brzojavila iz fronte, da se je generalni štab z generalom Dukoninom podal četam sovjeta.

Atlanška luka. — Trijamborska škuna "Maple Leaf" se je potopila in moštvo je rešil neki angleški tovorni parnik srednje oceanske, ki je prispel v ameriško luko.

Iz Vitebska poročajo, da se je tam vnela bitka med kosaki in redčo stražo. Krilenko je dobil telegram, da so kosaki obkolili stražo od treh strani. Obenem se je razširila govorica, da je uporni general Kornilov pobegnil srednje oceanske.

Trockij je objavil naredbo, po kateri so odstavljeni iz službe vse russki diplomatični in konzularni zastopniki v inozemstvu, ki jih je pripoznati vlade delavsko-vajškega sveta.

Trockij pravi, da se Nemčija boji Rusije.

Petrograd, 4. dec. — Komisar zunanjih zadev Trockij je dejal včeraj v svojem govoru pred vojaškimi in delavskimi delegati, da niso nemški militaristi privolili v pogajanje za premirje iz humanitarnih ozirov ali simpatij do Rusije, temveč iz strahu pred russkimi revolucionarji, ki so navdušili nemški proletarijati, da je zrel za revolucijo.

"Če bi mogel nemški cesar in njegovi generali, katerih prsi so okinčane s trakovi priznanja za krvavo klanje, delati po svoji volji, bi bila russka revolucionarna kajserja bi splavljala žuržača naših zaveznikov. Nemški cesar in njegovi generali

so stopili v pogajanje s Krilenkom zato, ker so rekli russki revalucionarji: Štirideset mesecov uničuje življenja stotnih milijonov in tega mora biti enkrat konec. Rusija je pokazala nemškemu proletarijatu, kaj ima storiti. Ako kajzer ne stori tega, kar zahtevamo, bo imel revolucijo delavev, vojakov in kmetov", je govoril Trockij.

Russka mirovna delegacija.

Petrograd, 4. dec. — Delegacijski sovjeta, ki se v Brest Litovskem pogaja z Nemci za premirje, se stoji iz sledečih: Kamenov, predsednik russkega sovjeta; Sokolnikov in Biezenko, ki zastopata moskovski sovjete; Mistenski, predsednik kmečkega konгрresa Petrogradu; Staškov, kmečki delegat iz Smolenska; Siškov, zastopnik radikalne frakcije socialnih revolucionarjev. Razen teh so v delegaciji še po eden delevac, vojak in pomorščak. Karahan, član eksekutivne petrogradskega sovjeta, je tajnik delegacije.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

CESTNOLEZNIŠKA DRUŽBA OSNOJENA NA \$15.000 ODŠKODNINI.

Chicago, Ill. — Prizivno sodišče je priznalo Andreasu Prietu \$10,000 odškodnine, ki je ponesrečil dne 18. januarja 1913 na cestni železnici.

Jakobu Kaminskerju je priznalo prizivno sodišče \$15,000 odškodnine. Kaminsker je prisel dne 14. avgusta 1909 med voza cestne železnice. Njegova zadeva je bila trikrat pred vikijem sodiščem. Pri prvi obravnavi je dobil težbo, pri drugi pa je izgubil in pri tretji obravnavi, mu je sodišče priznalo \$15,000 odškodnine in je sedaj potrdilo tudi prizivno sodišče.

NEVAREN BLAZNEZ.

San Francisco, Cal. — Nevaren blaznež, ki ima navado, da prerezne mladim fantom vrat, se svobodno giblje. V minolem tednu je dvema fantoma prerezal vratova v nekem hotelu. Pred enim mesencem je bil izvršen ravnokrat zločin.

Zadnji njegovi žrtvi sta bila Albert Purtell in Timothy Grace.

27. oktobra je postal žrtve tega morilca Stanley Dixon iz Los Angelesa.

Nališi so ga s prerezanim vratom v Golden Gate Parku.

Policija si prizadeva, da tega nevarnega ptička spravi pod kluč, ali vsa njena prizadevanja so bila do sedaj zastonj.

BRITSKA ŠKUNA POTOPLJENA.

Atlanška luka. — Trijamborska škuna "Maple Leaf" se je potopila in moštvo je rešil neki angleški tovorni parnik srednje oceanske.

Iz Vitebska poročajo, da se je tam vnela bitka med kosaki in redčo stražo. Krilenko je dobil telegram, da so kosaki obkolili stražo od treh strani. Obenem se je razširila govorica, da je uporni general Kornilov pobegnil srednje oceanske.

Trockij je objavil naredbo, po kateri so odstavljeni iz službe vse russki diplomatični in konzularni zastopniki v inozemstvu, ki jih je pripoznati vlade delavsko-vajškega sveta.

Trockij pravi, da se Nemčija boji Rusije.

Petrograd, 4. dec. — Komisar zunanjih zadev Trockij je dejal včeraj v svojem govoru pred vojaškimi in delavskimi delegati, da niso nemški militaristi privolili v pogajanje za premirje iz humanitarnih ozirov ali simpatij do Rusije, temveč iz strahu pred russkimi revolucionarji, ki so navdušili nemški proletarijati, da je zrel za revolucijo.

"Če bi mogel nemški cesar in njegovi generali, katerih prsi so okinčane s trakovi priznanja za krvavo klanje, delati po svoji volji, bi bila russka revolucionarna kajserja bi splavljala žuržača naših zaveznikov. Nemški cesar in njegovi generali

so stopili v pogajanje s Krilenkom zato, ker so rekli russki revalucionarji: Štirideset mesecov uničuje življenja stotnih milijonov in tega mora biti enkrat konec. Rusija je pokazala nemškemu proletarijatu, kaj ima storiti. Ako kajzer ne stori tega, kar zahtevamo, bo imel revolucijo delavev, vojakov in kmetov", je govoril Trockij.

Ruska mirovna delegacija.

Petrograd, 4. dec. — Delegacijski sovjeta, ki se v Brest Litovskem pogaja z Nemci za premirje, se stoji iz sledečih: Kamenov, predsednik russkega sovjeta; Sokolnikov in Biezenko, ki zastopata moskovski sovjete; Mistenski, predsednik kmečkega konгрresa Petrogradu; Staškov, kmečki delegat iz Smolenska; Siškov, zastopnik radikalne frakcije socialnih revolucionarjev. Razen teh so v delegaciji še po eden delevac, vojak in pomorščak. Karahan, član eksekutivne petrogradskega sovjeta, je tajnik delegacije.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bočijo vdeležiti konference, morajo priti v glavni russki armade na vzhodni fronti, ki je v Brest Litovskem. Nemčija jim preskrbi posebni vlak.

Bavarski princ Leopold, vrhovni poveljnik nemške armade na russki fronti, je v imenu generalnega štaba v Berlinu podpisal časno pogodbo za pogajanje. V pogodbi je tudi točka, da vsi poslanci drugih vojskovočnih se držav, ki se bo

Spošno glasovanje št. 11.

ODBOR ZA PRÁVILA.

	Martin Zelezniak	Vincenc Cajkar	John Molek	Peter Geshell	John Goršek	John Underwood	John Rupar	Thomas Golob	Frank Dolinar	John Vičeka	John Kvartec	Valentin Repovš	John Terčelj	
1.	16	31	26	10	27	26	34	16	23	28	16	8	30	266.
2.	55	47	51	17	18	38	51	62	18	26	28	28	37	267.
3.	23	10	25	14	13	23	18	21	14	19	18	14	18	268.
4.	25	34	36	11	2	29	32	24	12	36	4	7	36	269.
5.	68	42	73	56	36	46	42	79	66	55	61	51	60	270.
6.	43	21	45	15	14	19	23	27	36	45	22	27	29	271.
7.	22	22	23	1	1	19	23	7	17	12	15	21	2	272.
8.	22	11	14	23	6	23	15	13	16	7	15	15	15	273.
9.	18	22	19	12	10	22	12	19	21	14	19	16	22	274.
10.	11	4	12	6	12	11	6	7	11	13	4	2	11	275.
11.	25	4	22	18	9	21	16	13	18	14	22	22	1	276.
12.	38	26	36	7	8	18	29	35	30	20	13	25	309.	277.
13.	48	23	48	24	30	36	40	38	39	28	26	40	301.	278.
14.	14	5	14	8	7	2	15	12	10	14	9	9	10	279.
15.	31	16	38	23	23	29	27	30	30	21	29	29	29	280.
16.	22	14	32	12	22	24	22	28	21	17	21	16	15	281.
17.	8	24	26	16	4	14	20	12	15	17	7	24	21	282.
18.	9	10	10	10	10	29	8	7	7	7	7	1	1	283.
19.	16	8	16	2	17	10	11	10	16	4	11	14	10	284.
20.	30	16	31	14	14	24	18	21	23	22	19	17	16	285.
21.	15	15	14	1	1	15	15	13	16	16	15	15	15	286.
22.	31	16	36	40	3	7	3	13	10	7	7	10	12	287.
23.	43	24	26	1	3	26	13	27	24	12	10	8	17	288.
24.	46	24	42	20	14	35	35	36	39	26	33	22	33	289.
25.	55	25	24	21	8	16	16	16	15	22	15	22	17	290.
26.	25	15	24	17	9	20	17	27	25	12	21	11	17	291.
27.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	292.
28.	41	25	23	12	35	29	31	23	22	26	23	22	18	293.
29.	30	16	31	14	14	24	18	21	23	22	19	17	16	294.
30.	15	15	14	1	1	15	15	14	15	15	15	15	15	295.
31.	6	10	11	7	6	7	3	13	10	7	7	9	9	296.
32.	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	297.
33.	43	36	40	3	7	41	32	5	12	34	2	42	32	298.
34.	46	24	42	20	14	35	35	36	39	26	33	22	33	299.
35.	55	25	24	21	8	16	16	16	15	22	15	22	17	300.
36.	4	18	14	7	17	8	13	18	14	14	14	7	12	301.
37.	27	24	26	1	3	26	13	27	24	12	10	8	17	302.
38.	40	24	26	12	12	9	19	18	10	12	11	7	11	303.
39.	46	24	26	1	3	26	13	27	24	12	10	8	17	304.
40.	18	7	14	3	12	12	9	19	10	12	11	7	11	305.
41.	25	5	24	21	8	16	16	16	15	22	15	22	17	306.
42.	31	15	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	307.
43.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	308.
44.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	309.
45.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	310.
46.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	311.
47.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	312.
48.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	313.
49.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	314.
50.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	315.
51.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	316.
52.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	317.
53.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	318.
54.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	319.
55.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	320.
56.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	321.
57.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	322.
58.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	323.
59.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	324.
60.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	325.
61.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	326.
62.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	327.
63.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	328.
64.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	329.
65.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	330.
66.	31	14	25	37	12	35	31	16	23	24	19	19	24	331.
67.	31	14	25	37										

Moj prvi štrajk.

Spisal József Ambrož.

Leta in leta so bili Kovačev oče in neko vasi občinski župan. Goščišči so kot župan pametno; vaj tako so se ob vsaki priliki hvalili. V potrdilo njih besed je prišlo novo župnišče, nov farovški kozolec, popravljena občinska cesta, ki je vodila mimo županove hiše itd.

V prvem nadstropju Kovačeve hiše je bil občinski urad, v pritličju pa gostilna. Ako je knet prišel po živinski potni list za prihodnji sejem, je poselil še v gostilni, ker je bilo vse tako lepo pri rokah. Seveda sedeti je moral v veliki sobi, ker poleg te sobe je bila majhna soba za boljšo drubo.

V prvi sobi so bili rdeči namizni pri vti posvaikani in umazani, v drugi sobi pa vedno lepo beli, na katerih je stal šopek svežih cvetjev. Sem se zahajali skrat vinsko kapljico župnik, učitelj in kakšen gospod od sodnije, aki je prišel po opravku ali na izlet v našo vas.

Nekega dne so se Kovačev oče domilili, da postavijo kegljišče. Gostilničar v sosedni vasi ga je naredil in mladi fantje, najboljši piveci, so zahajali tja.

"Kaj imajo v sosedni vasi, imajo tudi mi lahko," so govorili še župan in vsaki možje in fantje, prepojeni z lokalnimi patriotskimi, so mu pritrjevali.

Kmalu je bilo daleč tja po vrsti kegljišče, in v ozadju je postavil stopce bajtarjev Janez, interenu sem pomagal tudi jaz.

Janez je bil par let starejši od meni in dobitelj v postavljanje legov deset krajevarjev na teden, od katerih je meni dal dva. In tako sta mi tista dva krajevarja pili prav. Kadars se je blizači igmanj na naši cerkvi, sem jih branil že tri tedne poprej. Kupil sem za nje velik rdeč arhek pri letarju z napisom in ga podaril tistim solaricam, katero sem videl najraje. Poguma nisem imel, da bi ji povedal, da jo rad vidim, na viku je bilo pa vse lepo napisano v kicici.

Včasih je prišel pomagati na kegljišče še sosedov Francelj, ali njemu ni Janez plačal niti včasih moral biti, da smo mu dovolili, da je smel metati kroglice v zeb, da so drčale nazaj. Bil je mlajši od nazu, in še slaboten za svoja leta, zato ni imel pri nama večja.

Neki petek pride Janez k meni in pravi: "Ti, jaz grem v nedeljo s materjo na božjo pot na Brezje. V nedeljo boste postavljali am. Pomaga naj ti Francelj in daj mu dva krajevarja, tri dobim ja, pet jih imaj pa sam."

Bil sem zadovoljen in moja mati so dali še pet krajevarjev, da jih vrže v pušico pri Materi božji na Bresjah.

Prihodnjo nedeljo sem postavljali sam s Franceljnim. Ko so včasih Kovačev oče odprli milostne denarnice in mi dali desetic, sem jo razdelil tako, kakor mi je ukazal bajtarjev Janez.

V ponedeljek je prišel Janez ves pršaj z masterjo domov in me takoj poiskal. Dal mi je lep rdeč picek, ki ga je kupil nalač za mena v Ljubljani.

"Si postavljai!"

"Sem," in vročil sem mu tri krajevarje. Vzel jih je nekam zamiljeno, nato pa dejal: "Ti, Kovačev oče nas goljufa!"

"Goljufa!" sem se začudil, "saj ni mogoče."

Janez mi je pomignil in da sva skedenj.

"Včasih, ko sva prisla z masterjo v Ljubljano, je šla mati v gostilino na krožnik juhe. Jaz ne marim za juho, zato sem pobral kos kruha na mizi in sel na gostilniško dvorišče. Tu sem zagledal kegljišče in dva fanta, ki sta postavljala.

"Pridružil sem se njima in pomnil — Od vsake igre dobitala tri krajevarje. Kakšen dan zaslužita vsak čez goldinar, mädva pa dobiva deset krajevarjev za veden, izigrajo pa čez sto iger. Višči, za koliko sva ogoljuvana."

Janez je umolknil in jaz sem dejal: "Jaz ne postavljam več, detudi sam učitelj pride po mene."

V nedeljo grevsk k Kovačevu kaže po navadi in ga vprašava, aki hoče plačati tri krajevarje od igre ali ne. Ako bode dejali, da ne, bo moral postavljati sam. Ako bode hotel iti kdo drugi, ga nabijeva.

Rešila sva še nekaj podrobnosti in si objubila, da ostaneva slova, pa naj pride kar hote.

Isti teden so se vršile občinske volitve in Kovačev oče so bili zopet izvoljeni za župana. Imeli so nasprotnega kandidata ali župnik so raz pričimco priporočili starega in ostalo je pri starem.

V nedeljo je bila pojedina pri županu, katere se je udeležilo poleg župnika še vse polno druge gospode. Prilji so okrajni glavar, komisar in drugi.

Koncem kegljišča so bile postavljene mize, pregnjene z belimi prti. Ropotali so krožniki in zvenele so daše. Midva pa sva sedela mrko na drugem koncu.

"Da mi ne greš postavljati," mi je zabičil Janez, "ako tudi gospoda začne kegljeti." Jaz grem k očetu in jih vprašam, ako hočejo plačati?" In odšel je.

Prišel je kmalu nazaj po kegljišču in v očeh so mu sile solze na dan; eno uho je bilo bolj rdeče od drugega. Vsedel se je nemno poleg mene in molčal.

"Kaj so rekli?"

"Nik. Stresel me je za učesa," naprej ni mogel, jok mu je stisnil grlo.

Na kegljišče je prišel malo Francelj in Janez ga je nagnal takoj domov.

"Sedaj ne bodeva nalač po postavljala," je rekel, ko se je vrnil. "Mogoče bi bil šel za dva krajevarja od igre postavljati — sedaj pa nalač ne," in stisnil je drobno pest.

"Pojdiva domov in odgovorivaše druge," sem mu svetoval.

"Ostanem," je dejal Janez tragično. "Naj izve gospoda, kaže nas goljufajo Kovačev oče."

Ni name bilo treba dolgo čakati. Kmalu je začela gospoda vstajati od miz. Gospod okrajni glavar je siekel saknjo, isto tako komisar. Glavarjeva gospa je odložila sklobuk ter se vstopila poleg komisarja. Igrati so hoteli glavar in komisarjevo, in komisar z glavarjevo gospo.

"He! Postavita kegle!" je zapovedal komisar.

Jaz sem pogledal Janeza po strani, ali slednji se ni gansil.

"No, ali bode kaj?" je zaklical glavar.

"Ne postavljava, dokler Kovačev oče ne plačajo tri krajevarje od vseki igre," je zakričal Janez glavarju nazaj kakor v odmet.

Komisar je pominjal župniku in mu nekaj rekel, kar midva radi razdalje njeva umeca. Slednji se je obrnil, njegov obraz je postal zasineo rdeč in je hitel proti nama po kegljišču.

"Preosj mi začnita postavljati!"

"Tako, za tri krajevarje od igre," je odvrnil Janez.

Tedaj je nas dobiti oče župan pograbiška lica lase in butal z glavarom skupaj.

Janez se mu je izvil, pobral kegle ter zamahtnil z njim, ali že je bil glavar pri njem in ga pograbil za srajevo za vratom, in poklical je pokejca.

Naš vaški redar, ki smo mu rekli "birič", je bil danes takoj pri rokah. Plačevala ga je obična, delal je pa vedno pri županu. Ob nedeljah je bil za natakarja, takoj tudi danes.

"Führen Sie die Lausbuben in das Gemeinde Arrest," mu je ukazal.

Pograbil je mene in Janeza in naju vlekel po kegljišču proti hribi.

Ko sva šla mimo gospode koncem kegljišča, je zanosalj komisar "štajkarja". Župnik je pa dejal: "Jutri jih dobiti v žoli."

Ako nas je hotel peljati redar v občinsko ječo, ki je bila poleg županove kaže, ki so pa ponavadi imeli oče župan teleta v nji, je moral iti z nima skozi hibno vezo.

Tu je pa nama zasijala prostost.

Oče bajtarjevega Janeza je stal na pragu in ugledoval svojega sina v rokah redarja, je zagrabil slednjega brez vsake besede in ga vrgel po tleh.

Potegnil je naju pri padcu za seboj ali midva sva se hitro potraša in ušla.

Ko se je zvezder peljala gospoda domov, ležala sva midva ob cesti na meji in se jim režala v obraz.

Glavar je nama zažugal, komisar je pa dejal: "Pakača!"

Janezov oče je dobil priborjini teden šest tednov zapora, ker se je dotaknil uradne osebe v službi, midva pa hrbitu s palico v soli, na županovo kegljišče pa niso smeli ved.

V neki noči so pa izginile vse kroglice raz kegljišča. To je naredil Janez, da se maščuje.

Med vsemi strajki, o katerih sem bral, nisam, ali jih sam doživel.

vel, ostal mi je najbolj živo v spominu "moj prvi štrajk".

POZOR ROJAKI IN DRŽAVI KANSAS!

Dne 11. decembra, t. i. se bodo vršile volitve uradnikov za U. M. W. of America, med drngimi kandidati je tudi Charles Rumetsch, ki kandidira za National Board Member. On je član socialistične stranke in je nevstršen berljiv za delavske interese, torej ga vsem temu pripočemo, da cdaste svoj glas za njega na volilni dan. Njegovo ime bude označeno zadev v vrsti pod National Board Members in sicer sledič Chas. Rumetsch, Arma, Kans. tukaj poleg tega imena napravite križ, aki si želite dobrega uradnika, ki bude vresnici zastopal vaše interese.

POTREBUJEM BRIVCA.

Zelo ugodna prilika se nuditi za slovenskega ali hrvaškega brivca. Pri meni je vse lepo in čisto urejeno, dela dovolj in dobra plača. Pridite osebno ali pa mi pišite tako na naslov: John Kramarich P. O. Box 431, Gilbert, Minn.

RADA BI IZVEDELA

za mojega brata Franka Trudena, doma je iz Podgorice pri Rakenu. Pred letom dni se je nahajal nekje v W. Virginiji, in pred nekako tremi meseci sem slišala, da se sedaj nahaja nekje v Clevelandu, Ohio in da dela v neki slovenski trgovini (groceriji). Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegovo naslov, da mi ga naznam, bom zelo hvaležna, ali pa naj se mi sam prijavil, naslov:

Mary Lekšan, 845 Willow Way, Braddock, Pa.

KJE SE NAHAJAJE?

Valentin Gračar, Louis Pirman in Jacob Beneška? Bili so pri meni na hrani in so odšli ne vem kam. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njihov naslov, da mi jih naznam, za kar bom zelo hvaležen, ali pa naj se mi sam prijavil, gotovo vedo zakaj jih hčem.

Moj naslov je: Sofie Goršek, 1400 E. Carpenter Street, Springfield, Ill.

POTREBUJEM BRIVCA.

Zelo ugodna prilika se nuditi za slovenskega ali hrvaškega brivca. Pri meni je vse lepo in čisto urejeno, dela dovolj in dobra plača. Pridite osebno ali pa mi pišite tako na naslov: John Kramarich P. O. Box 431, Gilbert, Minn.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$2.

Cas, 2711 S. Millard Ave.

Chicago, Ill.

VELIKI SLOVENSKO - ANGLIŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov. angi. slovne, slov.-angl. rangovore za vsakodnevne potrebe, navodilo za anglicko pisavo, spisovanje angiških pisem in kako se postane ameriški državljan. Vrhova tega ima knjiga dozaj na slovenski slov.-angl. in angi. slov.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga na področju angiščine in se mora biti slovenskega naseljenja in bila je knjiga ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (480 strani), velja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka,
520 W. 149th St., New York, N. Y.
Pišite po snaku slovenskih knjig.

Zastonj
krasni stenski koledar
za leto 1918.

Z vsakim narodilom od \$1.00 ali več zdravil iz svetovno znane lekarne PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za čiščenje krvi in pleč ter nerodno stolicu.....\$1.00

PARTOCOUGH, zoper kaže in prehlajanje.....1.00

RUMATIN PARTO-FRIN (prak) zoper revmatizem in kostoboj.....2.00

LIHO, zoper glavobol.....1.00

PARTO-GLORY, za jačanje krvi in živčni organizem.....1.00

PARTOLIN, zoper izpadanje las.....1.00

PARTO-BISQUITS, zoper nečisto in pokvarjeno krvi.....4.00

Nadalje zdravila za vse notranje in zunanjje, kakor tudi tajne bolezni.

Knjige "Pot k zdravju" pošljamo zastonj in postajte prosti.

Pišite naslavljajte na:

The Parrot Pharmacy
180-2nd Ave. New York, N.Y.

Trinerjev zdravstveni koledar.

Bolj krasen kot še kdaj predjel je novi Trinerjev stenski koledar za leto 1918. Večinoma slike Boginje zdravja, z zelenimi značaji Trinerjevih zdravil v svojem narodu tvori središče, pet zgodovinskih slik ilustrira evolucijo zdravil in dve sliki kažejo moderno opremo Trinerjevega kliničnega Laboratorija. Pošljite 10c za pokritje poštnih stroškov.

Jos. Triner, Izdelovalec Trinerjevega ameriškega zdravilnega grena vina in drugih zdravil. Jos. Triner, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

RAD BI DOBIL

na posodo ali pa kupil slovensko "slovne" in pravopis. Ako jo ima kdo na razpolago, ga vijudno prosim, da mi posodi ali pa prodaja. Pišite na naslov: Alois Zakrajsek, 550 Delhi St., Dubuque, Iowa.

Se uljudno priporočamo

Koledar brezplačno!

Naša stará navada je nad 32 let je, da izdamo vsako leto "ALMANAH", koledar za naše odjemalec in za prijatelje po vseh Združenih državah, za katerega je precej veliko zanimanje.

Severov slovenski koledar

za leto 1918 je že razpolna vsem lekarnarjem z namenom, da ga razdajo prosto, brezplačno. Vprašajte za.

Nekaj o tem koledarju:

Nat koledar obsegata mnogo poučnih in zabavnih člankov, lepih pripovedk in mnogo domačih izrekov.

To je pravi "domači zdravnik", ker vsebuje mnogo zdravstvenih nasvetov.

Vsebuje veliko število raznih pojasnil, katerih se sploh ne dobijo v drugih koledarjih.

To je v resnici vrednotna knjiga za dom.

Razdava se popolnoma zavonj, brezplačno.

Ne zamudite! Vzemite si hitro "vašega"! Ako ni nobene lekarne tam kjer vi živite, ali če jh vaš lekar narima, ali če vam bi ga ne hotel dati, potem kar pišete nam po enega in mi vam ga takoj posljemo. Ako nam posljete imena in naslove vaših prijateljev, mi ga bomo tudi njim poslali.

Važna opomba!

Kakor vam znano, je bilo treba valed velike draginje tudi nam novišati ceno za nekatera SEVEROVA zdravila. Ker pa je bil naš koledar tiskan preden so se cene povisile, boste torej tudi na nekatera cene zdravil, ki so v njem označene, danes neveljavne, oziroma so povisane. Se najboljše je, da nam takoj pišete po naš NOVI CENIK.

W. F. Severa Co.,

Cedar Rapids,
Iowa.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nam primorale, povisiti ceno na 35 in 65 centov za steklenico, sko hocemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se daje premotiti z nizjo ceno ničvrednih ponaredb.

Star, pravi Pain-Expeller dobes le v zavitku kot je našlikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedu Loxol in na našo ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarneh in naravnost od nas. Steklenica za 65c. Je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Piše Gregor Korobec
pl. Gajža.

Ste videli, kako me je zlasal hribolazec iz mesta, kjer so se lasali in se menda še kar naprej! Toda neizprosna logika: Če je naša hiša pogorela, je čisto prav, da je še vaša, boste vsaj na svojem eveske pobirali! Ker mi vedno želodec nagaja, misil sem, da imam kaj v njem in šele možak, ki me je zlasal, mi je povedal, da me imajo drugi v želoden. Sledil je že en bratski pozdrav po glavi nato pa nasvet da se brž ko mogoče oženim, pa bo takoj konec vseh želodnih neprilik! "Amen", sem dejal in se nemudoma odpavil po ženitno licencu. Po dolgem izprševanju mi je napol gluhi klerk vendar izpolnil licenco, nakar sem dirjal ves vesel domov. Na pragu me je čakal prijatelj Rogaty, ki mi je pravočasno posfili patent na solnčne rože, pa sem mu že odpustil. "Hej Janko!" sem kljical že od daleč, "zdaj" se pa zares oženim prav za našnec se oženim, samo neveste mi je še treba, licenco že imam." Fant pogleda listino in se začne smejati, kot da je plačan od klastre. Ker ne znam angleško čitati, sem bil seveda na vso moč radoven, kaj tako spasmega stoji v licenci, zato sem ga prosil, da mi razloži skrivnost angleških hieroglifov. "Pri vseh planikih ongavega fenesa, to je vendar pasja licenca, ne ženilna, pravi Janko ves solzen od someha. "Ampak če se oženim, jo boš morala bolj rabil kot Filo, ker pasjega življenja moral se boš itak prividiti; obes je torej kar na vrat."

Fant bi se bil morda še dolgo naročeval, da naju ni zmotila brezčlena brzjavka, ki se je vjela v nastavljeni mreži in ki je kot načas vsebovala vabilo za v Camp Funston, Kans. Eden mojih znancev iz srebrne Colorade, zdaj v službi strica Sama, ki je promoviran za kompanijskega kuhanja in mi je obljubil naravnost božanskih delicates za vsak dan v tednu, samo dolj naj pride. Ker deželo fibre in solnčni roži še vedno kolikor toliko "lajka", sem pustil Jankotu pasjo, licenco in nemudoma odfrčal proti jugu. Moj coloradski znanec je ravno prakticiral z dvema kuhalnicama ponovi generalni marš, ko sem privršal z mojo zračno barko. Ni se me nadejal takoj hitro in zato je zadnji "tramp" generalnega marša s tako silo pritisnil na ponvico, da se je kuhalnica zlomila. Po kratkih pozdravih me dečko posadi, da mizo in mi servira cel škafček fižola v strožju. Dasi se ni sem pustil dvakrat prositi, ker luftufarska služba je lačna, me je gostoljubni kuhanec spodbujal: "Le po njem, caj ti ni v žlah!"

Ravno se je začelo nekoliko sagnati proti Ljubljani — hocem reči: proti dnu škafčka, ko zadom nekje tam od vzhoda glasen bang-bang! V trenotku sem sedel na luftufu in drvel v smeri odkoder se je slišal dotični bang-bang. Drvil sem kar naprej za nosom in za glasom toliko časa, da sem se znašel na angleški fronti v Belgiji. Tam sem zvedel, odkod je izhajal oni gromoviti bang-bang Angleški general Bing (Byng) je hotel napraviti kajzerju malo veselje, pa je prav natihom izdal povelje za nekako "surprise party" z bang-bangom. Bing! so se ob določeni uri in minutni zadržili težki zeleni tanki preko nemških fenev in zakopov in bang-bang! so se oglasili topovi. Prednja tevtonska straža je prestrašena tekla "pokorno mediat" poveljniku, da "Schabetzengrabens vernichtungsmaschinen" prihaja-

jo. Predno pa je mož poi milje dolgo besedo izmotal iz grla, je bilo že prepozno. Bingo! se je zrušila nepremagljiva Hindenburgova četa in kajzer je še en teden potem špans zvonila v ušesih: Bing! z veliko začetno črko.

Ko sem se vrnil v Chicago, našel sem v Pihlerjevem kevtru kozebradega doktora iz države pelina. Mož je drugače all right, samo zelo moralen jepostal odkar ga je imel Billy Sunday v rokah. Ker se ni moral voziti v moji bariki, sedia sva v strickaro, ker je imel neke opravke v "ongaven epitetu". Med potom mi je zauzel, da ima nekaj denarja seboj in ker uživa mesto Chicago svetovno slavo Ravbarkomande No. 2, bi ga želel spraviti v kaki banki. Vprašal me je, katera banka je v Chicago najboljša, sploh katero bi mi jaz svetoval. "Po mojem mnenju in prepričanju je najboljša, najbolj poznana in najbolj prijubljena First National Bank." pravim jaz. "Vedno Cikarjanov spravlja tam svoje prihranke in tudi jaz, če imam kdaj kakšen cent. Svetoval bi torej tudi tebi." V tistem trenutku pa je doktor vstal in siknil skozi zobe: Kaj, taki-le so Cikarjan in ti ž njimi? Pogledal me je samo "stabelim" od zgoraj dol neznanško zanjevalno, zasukal se na peti in odšel brez pozdrava. Kocine njegeve častitljive brade pa so štrlele v sveti jezi kakor eveci. Jaz sem se na vso moč čudil, kaj je konobarca takoj razježilo, pa nisem mogel uganiti. V tem mi pa dejalo oči na lepo češko holko, ki je sedela nasproti in čitala "Spravednost". Bila je krasne postave kot Libuša in oblecena po najnovnejši modi. Nad elegantnimi teveljčki so se blestele svilene nogavice — ali kaj je videti v tem nevratalnem pasu nogavice med rom krila in čeveljčki! Punca je po prirojeni ženski navadi spravila petak ali devetek v nogavico, bankovec je pridobil nekoliko preniza in skozi tanko stilo se je nastaneno viden napis na bankovcu: "First National Bank!" Tako pa se je tudi meni posvetilo, kaj da me je lopnili po glavi angleški general Bing!

James F. Stepić,
predsednik.
Christian E. Waller,
I. podpred.
Emmanuel Beranek,
II. podpred.
August J. Kruse,
blagajnik.

Ravnateljski odbor:
Michael Zimmer, načelnik
Emmanuel Beranek
Dr. Anton Bianchi
Abel Davis
John Fucik
A. V. Geringer
John C. Kruse
James F. Stepić
C. R. Waller

AMERICAN STATE BANK
1800-27 Blue Island Ave., blizu 12-ste ulice,
CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$500, 10.00

ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8½ zvečer
vse druge dneve pa do 5½ popoldan

POZOR:

Radi nastnosti cen kronike vrednosti, nam je nemogoče odrediti stalno ceno. Podljili bodo denar še nadalje po najnižji cena tekoče vrednosti kron. Uprašujte, ali nam pa pišete na ceno.

Vedje svote še po nižjih cenah.

Podljijamo denar v starji kraj in jamčimo da se pošteno izplača ali pa Vam vrne.

Direktna spona s Pro Hrvatsko hranilnicu in posejilnicu v Zagrebu in njenimi podružnicami.

Podljijamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Anglijo in Francosko.

Govorimo vse slovanake jezike.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš bolj denar za črno dnevno." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hrani dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj na star in onemogoč leta.

Vsek človek mora paziti in hrani, ko le to je edina pot, ki vam vodi v neodvisnost. Prvi denar, ki ga date nastran, se lahko ceni kot itemljui kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do arsa pogradi; kamen na kamen paladi". Najteko je početek ali brez podjetka ni nikdar si desa. Zato je pridobiti ali brez ampak pazite, da ga našljate v gotovo v varno banko. Z vlogo enega dolarja dobita vso bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 8% obresti od njega.

Podljijamo denar v Italijo, Englesko in Francosko.

Prodajemo prve posejilne mortgage (markete) in dajemo v same varne hranilne predale.

Sprejemamo upise na parobrodno potovanje v staro domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1800 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitek znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrđka

Zastava, rumje, žalje, kape, počite, in vse potrebljnice za drukt. In jed.

Dale prva vrata. Česa nika. Slovensko osliko podljijamo ustvar.

F. KLEINER, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

1145-15-59 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češčem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce.

"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH

brat statutar Jacob in John Stonich, so priporoča sončna rojstva Amerike.

Kadar potrebujete ali kupujete zlatnino, n. sl. ura, verifico, prototip, broške itd., se obrnite name, ker boste dobili blago prvo vrsto.

VSE GARANTIRANO!

V naši logi imam zlate, protone, priveske, broške raznih jednot in slič.

FRANK STONICH

7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rom. 606, CHICAGO, ILL.

ST. CLAIR AV. JEWELRY

JOSEPH MARINOVIČ, lastnik.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska trgovina z urami, zlatnino, brillanti, Columbia gramofonski pleči različnih jekov, sprejemam v popravilo ure, zlatnino, gramofone vse kar se tiče te stroke, delo jamčim. Kadar želite kupiti ure, zlatnino ali gramofon upravitelje mese za ceno, stane vas samo 20 po pošti, prihramite si stem dollarja. Ne pomembite geslo "svoj k svojim". Se priporočam. JOSEPH MARINOVIČ, zlatar, 5805 St. Clair Ave.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Conjenemu občinstvu v Clevelandu in okolici, da sem preseil moje trgovino v nove moderne vrejene prostore na 6217 St. Clair Ave.

Priporočam se conjenemu odjemalcem ter občinstvu sploh za nakup malek in deške oprave.

Popolna zaloge malek oprave na delo in praznik. Moderna krojadrna. Točna postrebla, delo jamčeno, cena zmerna.

Priporočam se JOHN GORNICK,

6217 St. Clair Avenue,

Cleveland, Ohio.

'GLAS SVOBODE'

je edini slovenski delavski list na slobodomske podlage in izhaja ob torkih in pathkih.

Kdo se sedaj ne naroči NOVOV na

TEGA LETA k njegovemu naročništvu in

naročništvu se šteje le od novega

leta naprej.

CELOLETNA NAROČNINA JE \$2.50.

Denar za knjige in naročnino na list

je poslati na:

GLAS SVOBODE CO.

6206 E. Crawford Ave., CHICAGO, ILL.